

H O T Ă R Ă R E A nr.1-358/2024
cu privire la examinarea adresării domnului Xxxxx XXXXXXXXXXX referitoare la
acțiunile pretins ilegale ale Procurorului General Ion Munteanu

6 noiembrie 2024

municipiul Chișinău

Examinând în ședință închisă plângerea domnului Xxxxx XXXXXXXXXXX cu privire la acțiunile pretins ilegale ale Procurorului General, Ion Munteanu, și audiind informația prezentată de către domnul Eduard Panea, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor se află, pentru examinare, adresarea domnului Xxxxx XXXXXXXXXXX, care a invocat pretinse acțiuni ilegale ale Procurorului General, Ion Munteanu, în cadrul gestionării cauzelor penale nr.xxxxxxxxx și, respectiv, nr. xxxxxxxxxxx inclusiv pe faptul prejudicierii companiei XXXXXXXXXXX în proporții deosebit de mari.

Potrivit alegațiilor petiționarului Xxxxx XXXXXXXXXXX, care este unul din fondatorii (50%) XXXXXXXXXXX, Xxxx XXXXXXX, fondatorul cu cota de 50% și director financiar al XXXXXXXXXXX, fiind organizatorul unei grupări criminale, protejat de Procurorul General Munteanu Ion, ar fi săvârșit infracțiunile prevăzute de art.328 alin.(3) lit.b),d) și art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal, prejudiciind prin activitatea sa criminală compania XXXXXXXXXXX cu suma de X lei.

Petiționarul Xxxxx XXXXXXXXXXX statuează că, deși Ion Munteanu, fiind în postura de procuror la Procuratura Anticorupție, a constatat faptele infracționale săvârșite de către Xxxx XXXXXXX și în cadrul gestionării cauzei penale nr. xxxxxxxxxxx a recunoscut prejudiciul cauzat de către acesta, cu toate acestea, nu a menționat faptele infracționale stabilite în Rechizitoriul pe dosarul penal, precum că XXXXXXX Xxxxx este organizator și beneficiar al dosarelor civile false, respectiv nu i-a atribuit acestuia un careva statut în dosarul penal menționat, l-a scutit de răspundere și nu a întreprins acțiuni pentru a stopa activitatea grupării criminale.

Totodată, în adresarea depusă Xxxxx XXXXXXXXXXX exprimă dezacordul cu soluția adoptată de către Ion Munteanu de clasare a dosarului penal nr. xxxxxxxxxxx, pornit la plângerea depusă de către petiționar asupra acțiunilor XXXXXXXXXXX, pe faptul licitației regizate în folosul firmei afiliate XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, care aparține lui Xxxx XXXXXXX, complice al licitației truate, prin ce a fost prejudiciat petiționarul și companiile XXXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXX.

Din aceste motive, Xxxxx XXXXXXXXXXX l-a învinuit pe Procurorul General, Ion Munteanu de încălcarea art. 6 alin.(3) lit. a), c) și j); art. 11 alin.(1) lit. c) și k) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, solicitând tragerea la răspundere a acestuia.

Prin cererea suplimentară, Xxxxx XXXXXXXXXXX a insistat asupra faptului că, *urmare a inacțiunilor, acțiunilor infracționale ale Procurorului General interimar, Ion Munteanu, pe dosarele penale xxxxxxxxxxx și xxxxxxxxxxx, este protejat Xxxx XXXXXXX de a termina schema de escrocherie, de dobândire ilicită a bunurilor și*

companiilor petiționarului, prin fals și manipulare a sistemului de drept, scopul fiind protejarea organizației criminale a lui XXXXXXXX XXXXX prin dosarul penal xxxxxxxxxxxx.

În concluzie, XXXXX XXXXXXXXXXX a solicitat numirea unui procuror din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale pentru a examina infracțiunile comise de Ion Munteanu, precum și tragerea la răspundere penală a acestuia pentru complicitate la excrocheria activelor, bunurilor mobile, imobile în folosul organizației criminale condusă de XXXX XXXXXX și XXXXXXXXXXX, creind un prejudiciu de peste X lei în folosul organizației criminale, infracțiune ce cade sub răspunderea art.190 alin.5 CP al RM.

La xx xxxxxxxx 2024, domnul XXXXX XXXXXXXXXXX a fost audiat în cadrul unei ședințe închise de către membrul Consiliului Superior al Procurorilor (CSP), Eduard Panea. Această audiere a fost documentată printr-un proces-verbal, iar înregistrarea audio/video a fost stocată pe un CD-R (*ulterior fiind adusă la cunoștința membrilor Consiliului*). În timpul audierii, petiționarul și-a susținut argumentele prezentate în plângerea depusă și a solicitat admiterea acesteia. Aceste argumente au fost reiterate și în ședința plenară a CSP din 28 octombrie 2024.

Aprecierile Consiliului Superior al Procurorilor

Analizând materialele subiectului, prin prisma criticilor formulate de domnul XXXXX XXXXXXXXXXX, Consiliul Superior al Procurorilor constată că adresarea urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, consemnând în continuare raționamentele ce susțin această constatare.

Pentru a fi evitate confuzii de apreciere, vor fi prezentate *infra* prevederile incidente ale cadrului normativ aplicabil speței, care includ aspecte juridice din domenii distincte și necesită o raportare explicită la situațiile individuale.

Aferent acțiunilor Procurorului General, Ion Munteanu, se menționează că, potrivit art.70 alin.(1) lit. n) din Legea nr.3/2016, Consiliul examinează adresările cetățenilor și ale procurorilor privind chestiunile date în competența sa.

Este important să accentuăm că, în accepțiunea prevederilor art.68 din Legea nr.3/2016, Consiliul Superior al Procurorilor este un organ de autoadministrare al procurorilor, nefiind investit cu atribuții de efectuare a investigațiilor procesual-penale, de examinare în fond a cauzei sau de verificare a soluțiilor adoptate de către procurori și, astfel, nu deține competență de a se pronunța în ordine ierarhică asupra argumentelor din prezenta adresare.

Respectiv, având în vedere prescripțiile normative indicate *supra*, orice soluție emisă de procuror se contestă în ordinea și condițiile legale, iar persoanele ale căror drepturi sunt vizate în procedurile de referință, sunt în drept să urmeze conduita prescrisă de lege.

Consiliul Superior al Procurorilor reține că doar dezacordul unei părți cu soluția emisă de procuror și anexarea acesteia la materialele adresării nu pot constitui temei de examinare a acțiunilor procurorului sub aspect disciplinar sau penal.

Examinarea în ordinea prevăzută de Codul de procedură penală a plângerilor depuse de părțile în proces și de alte persoane, care reclamă încălcarea drepturilor în procesul urmăririi penale, constituie o formă importantă de control pentru depistarea și prevenirea încălcărilor de legislație și a erorilor comise în cadrul urmăririi penale.

Normele legislative privitoare la aceste aspecte conțin suficientă previzibilitate, încât comportamentul persoanelor vizate să poată fi adaptat regulilor stabilite și să fie posibilă prevederea în viitor a consecințelor juridice ce derivă din deciziile privind controlul judiciar al acțiunilor, inacțiunilor și actelor în cadrul urmăririi penale.

Toate hotărârile adoptate cu referire la alegațiile domnului Xxxxx XXXXXXXXXXX au fost aduse la cunoștința acestuia, în modul prevăzut de lege, fiindu-i explicat totodată dreptul de a contesta soluțiile dispuse de procuror pentru a fi verificate în ordinea controlului judecătoresc.

Din perspectiva normelor de drept relevante, acțiunile, inacțiunile și actele efectuate sau dispuse în cadrul urmăririi penale pot fi supuse controlului judiciar de legalitate în fața judecătorului de instrucție. Mai mult, prevederi similare se conțin și în art.33 alin.(4) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Totodată, notăm că acțiunile, inacțiunile și actele efectuate sau dispuse în cadrul urmăririi penale pot fi contestate, mai întâi în fața procurorului sau, după caz, în fața procurorului ierarhic superior, în termen de 15 zile din momentul efectuării acțiunii, inacțiunii sau de când s-a luat cunoștință de act. În ipoteza în care persoana nu va fi de acord cu răspunsul oferit de procuror, aceasta îl va putea contesta în fața judecătorului de instrucție, în termen de 10 zile de la data la care a luat cunoștință de rezultatul examinării plângerii sau de la data expirării termenului prevăzut de lege la care urma să primească răspuns la plângere.

Raționamentele respective sunt statuate, corespunzător, în art.299¹ din Codul de procedură penală și, respectiv, în art.313 din același cod.

De asemenea, Consiliul Superior al Procurorilor reține că din materialele și informațiile administrate se constată că:

- prin Ordonanța din xx.xx.2015 procurorul în Procuratura Anticorupție, Munteanu Ion, a recunoscut XXXXXXXXXXX în calitate de parte vătămată, care era reprezentată de XXXXXXXXXXX Xxxxx în cadrul cauzei penale nr.xxxxxxxxxx;

- prin Ordonanța procurorului Xxxxx Xxxxx din xx.xx.2023, s-a clasat procesul penal în cadrul cauzei penale nr.xxxxxxxxxx;

- prin Ordonanța Procurorului General interimar, Ion Munteanu din xx.xx.2023, s-a respins plângerea împotriva ordonanței din xx.xx.2023;

- prin Încheierea din xx.xx.2024 judecătoriei Chișinău, sediul Xxxxx a respins plângerea avocatului Xxxxx XXXXXXXX, în interesele lui Xxxxx XXXXXXXXXXX și Xxxx XXXXXXXX, privind anularea ordonanței procurorului Xxxxx Xxxxx din xx.xx.2023 și a ordonanței Procurorului General interimar, Ion Munteanu din xx.xx.2023.

De asemenea, Consiliul a constatat circumstanțe noi în derularea cazului de referință, și anume prin Decizia din xx.xx.2024, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău a admis recursul declarat de către avocatul Xxxxx XXXXXXXX în interesele lui XXXXXXXXXXX Xxxxx și Xxxxx XXXXXXXX, a casat integral încheierea judecătoriei Chișinău, sediul Xxxxx din xx.xx.2024, a anulat ordonanța procurorului Xxxxx XXXXXXXX din xx.xx.2023 privind clasarea procesul penal în cadrul cauzei penale nr.xxxxxxxxxx și ordonanța Procurorului General interimar, Ion Munteanu, din xx.xx.2023, prin care s-a dispus respingerea integrală a plângerii înaintate în ordinea art. 299¹ Cod de procedură penală, și a transmis materialele procurorului, pentru înlăturarea lacunelor depistate ale drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei, cu reluarea urmăririi penale.

În reflecția celor expuse, se constată că examinarea tuturor pretențiilor formulate de către domnul Xxxxx XXXXXXXXX s-a desfășurat în conformitate cu prescripțiile legale, fiindu-i respectate drepturile de a-și prezenta argumentele, inclusiv cel de acces la instanța de judecată, în vederea controlului judiciar asupra soluțiilor procesual-penale adoptate aferent faptelor reclamate.

În același timp, nu pot fi reținute motivele aduse de petent privind modul de interpretare a legăturilor de conexiune dintre diferite procese penale investigate de diferite organe de drept, aflate la etape diferite de examinare procesuală, or, contestatarul, deținând calitatea de participant în toate procesele indicate, urmează să valorifice toate drepturile procesuale conferite de cadrul legal într-un proces contradictorial.

Actele procedurale adoptate de Procurorul General Munteanu Ion au fost emise conform procedurii procesual-penale, iar dezacordul cu soluțiile adoptate s-a materializat prin plângeri în sfera controlului judecătoresc. Contestarea caracterului incomplet al investigațiilor și noile circumstanțe reclamate privind respectarea rigorilor procesuale, au fost apreciate elocvent de către instanța de recurs, astfel că reluarea procesului de urmărire penală urmărește ca scop elucidarea tuturor versiunilor înaintate.

Potrivit prevederilor art.3 din Legea nr.3/2016, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează. Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Mandatul de Procuror General este un mandat de nivel constituțional (art.125 din Constituție) și, pornind de la această constatare, este evident că și garanțiile de independența pentru exercitarea acestei funcții urmează a fi aplicate în practică cu o exigență juridică corespunzătoare, în temeiul unei analize substanțiale, pentru a exclude orice aparență de imixtiune în activitatea exercitată.

Astfel, ținând cont de faptul că rolul constituțional al Consiliului Superior al Procurorilor este să garanteze independența și imparțialitatea procurorilor (art. 125¹ alin.(I) din Constituție), notăm că pentru asemenea cazuri este inadmisibilă o abordare simplistă, pur tehnică, față de procedura desemnării unui procuror pentru examinarea adresării referitoare la acțiuni pretins ilegale comise de către Procurorul General, fără să existe o analiză autentică a prevederilor normative aplicabile și a circumstanțelor particulare ale speței.

Potrivit art.262 alin.(5) din Codul de procedură penală (5) *Examinarea sesizărilor despre acțiunile Președintelui Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova, Prim-ministrului și examinarea infracțiunilor comise de către aceștia se fac de către Procurorul General sau un procuror desemnat de el. Examinarea sesizărilor despre infracțiunile comise de către Procurorul General se face de către un procuror desemnat de Consiliul Superior al Procurorilor. Organul de urmărire penală care a primit o sesizare despre infracțiunile săvârșite de persoanele menționate este obligat să o trimită imediat pentru examinare Procurorului General sau, după caz, Consiliului Superior al Procurorilor.*

Această exigență decurge atât din principiile fundamentale ale dreptului penal și procesual-penal, cât și din specificul funcției de Procuror General, care presupune o înaltă protecție procedurală, tocmai pentru a preveni utilizarea nejustificată a unor astfel de sesizări ca instrumente de presiune sau constrângere.

În lipsa îndeplinirii condițiilor prealabile de admisibilitate, exercitarea atribuției de desemnare a unui procuror pentru investigarea acțiunilor Procurorului General riscă să încalce principiul proporționalității, care impune ca măsurile adoptate să fie necesare, adecvate și să nu depășească scopul urmărit. Orice investigație inițiată fără respectarea acestui test ar putea conduce la consecințe nedorite, precum prejudicierea reputației Procurorului General sau compromiterea independenței instituției, ceea ce ar afecta în mod negativ actul de justiție și încrederea publică în autoritățile de urmărire penală.

Astfel, testul admisibilității funcționează ca un mecanism esențial care contribuie la menținerea unui echilibru just între principiul responsabilității și cel al protecției juridice, garantând totodată integritatea funcției de Procuror General și drepturile fundamentale ale tuturor persoanelor implicate în procedură.

Pe cale de consecință, având în vedere argumentele din adresarea înaintată și ținând cont de prevederile cadrului normativ, în rezultatul deliberării și exprimării votului de către membrii prezenți în ședință, Consiliul Superior al Procurorilor consideră neîntemeiată adresarea domnului Xxxxx XXXXXXXXX.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, în temeiul art.70 alin.(1) lit.n), art.72 lit.c), art.77 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, pct.4.1 compartimentul VI lit.e), pct.6.9 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor-

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge ca neîntemeiată plângerea domnului Xxxxx XXXXXXXXX cu privire la acțiunile pretins ilegale ale Procurorului General, Ion Munteanu.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ